

Obsah

Predslov k slovenskému vydaniu / 9

Úvod / 11

PRVÁ ČASŤ. ČIERNA RATOLESŤ. 1938 – 1945

PRVÁ KAPITOLA

Mobilizovaní, demobilizovaní, vo výslužbe:

vojaci pred Mníchovom a po ňom. 1938 – 1939 / 35

Šok po Mníchove a tieň okupácie / 35

Česi: na výber medzi nútenou výslužbou
a preradením alebo vyradením / 40

DRUHÁ KAPITOLA

Slovenská armáda a Os. 1939 – 1944 / 44

Povyšovanie a obchádzanie si vojenských kádrov
z bývalej československej armády / 45

Za národnú, katolícku a politickú armádu? / 47

Prevzala slovenská armáda nemecký model v plnej miere? / 51

Oneskorený, ale skutočný slovenský odboj / 54

Nedotiahnuté budovanie vlastnej vojenskej kultúry / 56

TRETIA KAPITOLA

Českí branci v službách ríše? / 59

Medzi pronacistickými kolaborantmi
a sieťou revanšistov vo výslužbe? / 59

Vládna armáda: policajná kolaborácia bez vojenského významu? / 63

Nejednoznačná národnostná príslušnosť v službe vojenského náboru / 66

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Utlmený domáci odboj / 71

Roztrúsenosť českého odboja / 72

Boli Česi počas okupácie pasívni? / 77

Krviprelievania v Čechách / 81

PIATA KAPITOLA

Čechoslováci pod palbou vo Francúzsku a Veľkej Británii / 83

Vojenská autorita a národná i náboženská rôznorodosť / 85

Falošná demokracia v štruktúrnej oslabenej armáde / 91

Úspechy a výzvy medzispojeneckej spolupráce / 99

ŠIESTA KAPITOLA

Deportovaní, zajatí a nasadení do boja:

Čechoslováci na východnom fronte / 104

Porazení a internovaní alebo deportovaní emigranti / 104

Pomalé, no úspešné rozširovanie veľmi zmiešanej „armády“ / 106

V podruží Moskvy a pod prenikavým dohľadom strany / 110

Zocelenie v bolesti – bitky Čechoslovákov / 112

Čechoslováci v sovietskej škole / 115

SIEDMA KAPITOLA

Povstalci zo Slovenska a z Prahy: ľudový oslobodzovací boj? / 123

Strata Podkarpatskej Rusi – prvý nezdar v československých

zámeroch / 123

Slovensko, rok 1944 – povstanie s rozhodujúcim vplyvom

na budúcnosť Československa / 126

Praha v medzispojeneckej geopolitike / 132

Partizáni z apríla a povstalci z mája / 135

DRUHÁ ČASŤ. ZELENÁ RATOLESŤ. 1945 – 1948

ÔSMA KAPITOLA

Etnické čistky v tieni panslavizmu / 143

Zbohom zbraniam, Nemci a Maďari / 143

Česi a Slováci – medzi odpustením

a pozitívnou diskrimináciou / 148

Židia – nevinní a nežiaduci? / 154

DEVIATA KAPITOLA

Čistky medzi vojenskými elitami / 157

Pád niekdajších vojenských elít / 158

Čistky a generačná výmena / 163

Politické čistky? / 166

DESIATA KAPITOLA

Partizáni, povstalci a exulanti v radoch novej armády / 171

Roztrieštený odboj / 171

Vzdelávacia problematika / 172

Straníci v zbroji – brigadisti a zahraniční odbojármi,

menšina na okraji armády / 175

Partizáni – veteráni, ktorým chýbalo uznanie / 178
Dôstojníci v zálohe a povýšení poddôstojníci, relatívna obnova / 181

JEDENÁSTA KAPITOLA

Armáda a strany – všetci k urnám! / 184
Politizácia v novej armáde / 185
Čas volieb: armáda pri urnách / 189
Strany a armáda – nebezpečné vzťahy z Prahy do Bratislavy / 192

DVANÁSTA KAPITOLA

Prevýchova? Osvetoví dôstojníci v kasárňach / 198
Osvetoví dôstojníci – silný stav alebo zárodok politrukov? / 199
Politický školiteľ v uniforme – proces budovania novej profesie / 202
Poslušnosť v ohrození – nový autoritatívny režim? / 205
Obmedzenia vnútornej revolúcie / 210

TRINÁSTA KAPITOLA

Armáda a februárový prevrat / 214
Nečakaný prechod ku komunizmu a malá účasť armády / 215
Rozštiepená autorita, neviditeľný nepriateľ a stratené bojové pole / 219
Rutina cez štátny prevrat / 224
Prečo sa vojaci rozhodli nerozhodnúť? / 226
Neistá budúcnosť / 230

TRETIA ČASŤ. ČERVENÁ RATOLEŠ. 1948 – 1968

ŠTRNÁSTA KAPITOLA

Deklasovanie a násilie v službách strany / 235
Bohumil Boček – zničená kariéra aj život / 236
Február 1948 a jeho dôsledky – prepúšťanie zo služby,
obviňovanie a odstraňovanie tiel / 241
Bratovražedný komunizmus – nový podnet uprostred
„horúcej vojny“ / 243
Zacielenie čistiek / 245
Vojna proti armáde alebo občianska vojna v armáde? / 248
Deklasovanie – dlhodobé prenasledovanie / 253

PÄTNÁSTA KAPITOLA

Noví obrátenci a mladá garda v ľudovej armáde / 257
Dôstojníci z bývalého režimu – nevyhnutný zdroj / 258
Nové kádre – hromadná a náhla integrácia / 259
Obrátenie sa – medzi osobnou transformáciou
a nútenou prevýchovou / 264
Hodnotenie vojaka v komunistickom režime / 269

ŠESTNÁSTA KAPITOLA

Nový človek v zbroji – medzi komunistickým ideálom a rezignáciou / 273

Nový rámec – časopriestor komunistickej armády / 274

Všadeprítomné kolektívy pri permanentnej mobilizácii / 276

Útrpná „sociálna diktatúra“ / 280

Nedostatky komunistického vojaka – k paternalizmu dohodou? / 282

Disciplína a profesionalizácia – smerovanie k stálej armáde / 286

SEDEMŇÁSTA KAPITOLA

Armáda Varšavskej zmluvy / 289

ZSSR – supí štát alebo nositeľ modernizácie? / 290

Sovieti a Čechoslováci v teréne / 294

Dvojitá identita / 296

Kultúra (studenej) vojny: spoločný nepriateľ a nerovnosti
v oblasti jadrového zbrojenia / 299

Pražská jar a armáda / 302

Epilóg / 305

Poznámky / 311

Zdroje / 351

Bibliografia / 357

Značky a skratky / 373

Register / 377

Podakovanie / 381